

Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0103 – Valea Alceului

© Lóránt Csányi

Despre Natura 2000

Ariile de protecție specială avifaunistică (SPA) împreună cu Ariile speciale de conservare (SC) alcătuiesc rețeaua de zone naturale protejate din Uniunea Europeană, denumită Natura 2000. Siturile Natura 2000 sunt desemnate în vederea conservării habitatelor respectiv a speciilor de plante și animale de interes comunitar.

Situl Natura 2000 de la Livada de Bihor

Livada de Bihor este înconjurată în mare parte de terenuri arabile, zona caracterizându-se prin dominarea monoculturilor și implicit prin lipsa habitatelor prielnice pentru păsări. Valea Alceului poate fi considerată o adevărată oază în acest sens, aici regăsindu-se un mozaic format de diferite habitate, precum bălți, pajști, pălcuri de arbori. Importanța zonei pentru anumite specii de păsări sălbatice se datorează tocmai acestei diversități. Balta constituie loc important de cuibărit, de hrănit și de popas pentru multe specii de păsări acvatice, iar plantația de salcâm de pe versantul văii găzduiește cea mai însemnată populație cuibăritoare de vânturel de seară din județul Bihor.

Managementul sitului

Conform Convenției de custodie, custodele sitului este Asociația Grupul Milvus, o organizație non-profit, dedicată protecției păsărilor și a naturii, activând în domeniul conservării, educației, cercetării și consultanței cu scopul de a schimba România într-un loc mai bun pentru păsări, natură și oameni. Grupul Milvus desfășoară activități de cercetare și conservare la Livada de Bihor începând cu anul 1998, și militează în continuare pentru conservarea valorilor naturale existente în Valea Alceului, ținând cont în același timp de necesitatea dezvoltării zonei în contextul prosperării comunității locale.

© Palatitz Péter

Colonia de păsări de pe Valea Alceului

Colonia de cuibărit de la Livada de Bihor, care constă atât din cuiburi naturale de ciori, cât și boxe artificiale montate de Grupul Milvus, găzduiește mai multe specii de păsări.

Vânturelul de seară, acest soim tipic zonelor de șes, constituie pasărea emblema a coloniei de păsări de pe Valea Alceului. Este răspândit din centrul Europei până în Asia. La noi trăiește în sud-estul țării respectiv Câmpia de Vest.

Este singura pasăre răpitoare din această regiune care cuibărește în colonii. Deoarece nu își construiește cuib, ocupă cuiburile părăsite ale ciorilor de semănătură. În urma combaterii ciorilor din deceniile trecute multe colonii de ciori au dispărut, fiind grav afectată și cea de la Livada de Bihor. Acest adevărat colaps al populației de ciori a rezultat reducerea drastică a efectivului de vânturel de seară. În ultimii ani, datorindu-se activităților de conservare desfășurate de Grupul Milvus și APM Bihor, colonia de vântureli și-a revenit, însă supraviețuirea lor depinde în continuare de asigurarea măsurilor de protecție.

La finalul perioadei de cuibărit vânturelii de seară hoinăresc, însă pentru înnoptare se adună în număr mare în anumite pălcuri de copaci, folosite în acest sens în mod tradițional, an după an. Specia este una migratoare de cursă lungă. Pleacă spre cartierele de iernare din sud-vestul Africii în perioada septembrie-octombrie, revenind pe meleagurile noastre abia în mai. Masculii și femelele de vânturel de seară sunt foarte diferiți. Pe când masculii prezintă un colorit predominant albastru-cenușiu, penajul femelelor este un amestec de gri-portocaliu-crem. Puii proaspăt eclozați sunt îmbrăcați în puf alb strălucitor, care în câteva săptămâni se transformă într-un penaj vărgat. Hrana vânturelului de seară constă în special din insecte și șoareci, contribuind semnificativ la combaterea dăunătorilor agricoli.

© Nagy Attila

© Melissa Ricquier

© Philip Mackenzie

© Luda Andrei DeHajjan

Pe lângă șoarecarul comun, **vânturelul roșu** este cea mai comună pasăre răpitoare de zi din Europa. Este larg răspândit în România, ocupând habitatele deschise de la câmpie până în zonele montane. Asemănător vânturelului de seară, de obicei își crește puii în cuiburile părăsite ale speciilor de ciori, sau în scorburile copacilor. Se hrănește mai ales cu șoareci. Este doar parțial migrator, o parte a populației rămânând la noi și peste iarnă.

Cioara de semănătură este gregară atât în perioada de cuibărit cât și în afara acesteia. În colonii pot cuibări de la câteva zeci la până peste o mie de perechi, iar în perioada de migrație și iernare, împreună cu populații vizitatoare din nord, formează stoluri de ordinul miilor de exemplare. Contrar opiniei generale, cioara de semănătură este preponderent folositoare în perioada de cuibărit, deoarece își hrănește puii cu diferiți dăunători pentru agricultură, precum viermi, larve, insecte, șoareci.

Ciuful de pădure se numără printre cele mai comune specii de bufnițe de la noi. Este o specie sedentară-parțial migratoare, o parte din păsările ce formează aglomerări pe timp de iarnă fiind vizitatori din țări nordice. De obicei cuibărește în cuiburile abandonate ale ciorilor și coțofenelor. Consumă mai ales șoareci de câmp, pe care le capturează în agroceoză. Rămășițele de hrană nedigerate (pene, oase) le regurgitează în formă de ingluvii.

Toate speciile de răpitori diurne și de noapte din România sunt protejate prin lege! Vânătoarea la cioara de semănătură este interzisă în perioada 1 februarie – 31 iulie!

Pentru mai multe detalii accesați www.milvus.ro, sau contactați-ne prin e-mail (valeaalceului@milvus.ro) sau prin telefon (0265-264726)!

Material realizat de **Asociația Grupul Milvus** în cadrul proiectului „Valea Alceului și Lunca Barcăului, situri Natura 2000 desemnate pentru conservarea vânturelului de seară”, finanțat de **MOL România** și **Fundația pentru Parteneriat**. Acest material exprimă exclusiv opinia autorului. Finanțatorii nu pot fi făcuți în nici un fel răspunzători de felul în care se folosesc informațiile cuprinse în acest material.

Partener: **Agencia pentru Protecția Mediului Bihor**